

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Conclusiones contra catabaptistas

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

LIBER I.

contra eos, quare conclusiones aliquot contra eorum doctrinam quam bona pars eorum habet annotaram. Nam contra impios & blasphemos qui scripturas rejiciunt, demones & impios uita aeterna donant, qui Christi diuinitatem negant, publica & ingentia scelera sine pudore patrant, quid opus esset scribere? Sed ordine iam conclusiones meas enumerabo.

CONCLUSIONES CONTRA DOCTRINAM Catabaptistarum quam serè omnes habent.

II.
TRACT.

1. **S**piritus, qui contra ingenium spiritus qui in scripturis sacris loquitur, pugnat, ex patre ueritatis non est, sed ex patre mendaciorum diabolo.
2. Nemo unquam sanctorum sese in officium prædicandi publicum ingessit, aut ui intrusit, sed tum demum, quum à Deo missus, ab apostolis aut ecclesia electus fuit.
3. Christus & apostoli propter res terrenas & externas nunquam turbarunt ecclesias, sed pacem ecclesiarum in primis curarunt. Adparet ergo tumultuosos esse, mendaces, & hæreticos, qui bene constitutas & pacatas ecclesias propter has turbant & scindunt.
4. Nec minus falsi sunt prophetae, qui nõ sine blasphemia

11. Quod inuident catabaptistæ & calumniam struunt, quis non uidet odium esse in predicatores ueritatis, ut sese insinuent & iactitent, inuidia pastores erga gregem degrauent: gregem contra pastores irriterent, & pastoribus fidem apud plebem detrahant, quæ maior ipsis fides habeatur?

12. Christiani qui rite eliguntur, magistratum inoffenso deo gerere possunt, quum potestas ministra dei sit.

13. Non solum utilis est hæc potestas Christianis sed et necessaria, quare huic est obediendum iuxta doctrinam Christi, Petri & Pauli.

14. Qui magistratui publico non obediunt, aut resistunt, qui hunc iniuria aut contumelia afficiunt, non Christiani, sed Saulonitæ sunt.

15. Qui magistratui publico iuramenta licita recusant, manifeste contra uoluntatem dei agunt, authores seditionis & omnis inobedientiæ.

16. Magistratus gladium ex Deo fert, cum quo & nocentes ferire potest et sanguinem noxiorum fundere, ut & mali plectantur, & tuta sit inter nocentes probitas.

Chrysolomus 27. Christiana libertas non carnalis est. Qui ergo in *lib. 2. 1. 16* Euangelio carnalia quæruunt, Simonis Magi socij sunt.

de Irim. 1. 16 28. In Euangelio ergo non discimus redditus & decimas non dare, sed omnibus debita reddere quibuscūq; debemus.

Administra

Administratio rerum corporalium ad magistratum pertinet, qui tum Christiane agit, quū iuxta hanc regulam agit: Quaecunq; uultis ut uobis faciant homines, & uos eadem illis facite? 19.

Hanc legem quicumq; seruat et Christianus esse et manere potest, etiam si redditus & decimas accipit. 20.

Hos articulos in genere posui, quod bona pars cathabaptistarum hos habet. Non enim ignarus sum impossibile esse, ut quis eorū errores omnes percenseat, infiniti enim et inexhausti sunt. Quum enim eundem ueritatis spiritum non habent, mirum non est, eos de errore in errorē detrudi. Tam uarias enim sectas ipsi inter se habent, ut altera alteram damnet & satanæ tradat. SIMON. Si hos articulos coram eis legisses, non impune tulisses. IOIADA. Iam dudum, mi Simon, uenenata eorum corda, et linguam eorum ad omnia genera conuitorum armatam, & omni absinthio amariorum expertus sum, ex quo facile conijcere licuit, ex quo spiritu phanatici isti homines loquantur, sed epistolæ sancti Iacobi caput tertium tu ipse lege, & disces uera esse quæ dico. SIMON. Obsecro, ex hoc capite quæ ad propositum nostrum præcipue faciunt, recensere uelis. IOIADA. Sic habent apostoli uerba: Quis sapiens, et scientia præditus inter uos? Ostendat ex bona conuersatione opera sua cum mansuetudine sapientiæ.

Quod si emulationem amarā habetis, et contentio-
nem in corde uestro, nolite gloriari, & mendaces esse
contra ueritatem. Non est enim ista sapientia è super-
nis descendens, sed terrena, animalis, demoniaca. Vbi
enim emulatio & contentio, ibi inconstantia, & om-
ne opus prauum. Quæ autem è supernis est sapi-
entia, primum quidem casta est, deinde pacifica, mo-
desta, tractabilis, plena misericordie & fructibus bo-
nis, absq; dijudicatione, sine simulatione. Hactenus Ia-
cobi uerba recensuimus. Tu iam expende, an non di-
uus apostolus mores & doctrinam catabaptistarum
graphice depinxerit. Nam quid agunt quàm emula-
tione quadam & amarulentia inuehere in quosdam,
conuitari, & præiudicio quodam alios opprimere?

SIMON. Pollicentur se rationem reddituros
quibuslibet de doctrina sua, seq; pati ut erroris cõuin-
cantur. IOIADA. Quid est autem quod pol-
licentur quod nunquam præstant, sed præiudicio in-
sententia sua pertinaces perstant? Tu ipse nosti ple-
rosq; qui se iam satis doctos aiebant, errorem agno-
scebant ad palinodiam se offerebant, imò errorem ab-
iurabant, deinde mox quum ad complices uentum e-
rat, errorem renouabant, & mordicus contra iusiur-
randum & omnem honestatem tuebantur. Quid cum
huiusmodi hominibus ageremus? Paulus dicit: Hæreti-
cum, post unam & alteram admonitionem fuge.

Doctrina

sapientia = signum
quia est

Nota

Tit. 3.

Doctrina ergo eorum pertinax quedam contentio est, & amara sapientia, qualem Iacobus describit.

SIMON. Conclusiones interim tuas ueras esse nunquam dabunt. IOIADA. Hoc est quod dico, pertinaciores sunt quam Christianis conueniat. Sed tu nimirum, qui illis familiaritate quadam conuixisti, firmamenta eorum quibus nituntur probe nosti.

SIMON. Ut catabaptistarum nemo alius.

IOIADA. Hoc igitur uelim mi Simon, ut contra conclusiones meas singulas sic pugnes, ut solent catabaptistæ, tamen absq; stomacho & contentione. Curabo ego ut ex scripturis sacris eas firmem & ueras esse ostendam. SIMON. Fiat quod petis, nam & ego doceri peto, habebis quoq; me obedientem, modo sic dicas ut intelligam uera esse quæ doces.

SPIRITVS, QVI CONTRA INGENIUM spiritus qui in diuinis scripturis loquitur, pugnat, ex patre ueritatis non est, sed ex patre mendaciorum diabolo.

SIMON.

Primum omnium miror quid causæ te mouerit ut hanc poneres conclusionem, quum meo iudicio necesse nihil fuerit. IOIADA. Mihi hero uidetur in primis necessaria esse. Nam pleriq;

III.
TRACT.